

vertrouwelijk

HET 21^e PARTIJCONGRES VAN DE C.P.N.

« »

amsterdam 28 - 30 maart 1964

binnenlandse veiligheidsdienst

vertrouwelijk

21e C.P.N. C O N G R E S

25

I N H O U D
=====

	blz.
I De betekenis van het congres	1
II De voorbereiding	2
III Verloop van het congres - indeling	3
IV Beveiligingsmaatregelen	5
V Redevoeringen van De Groot en Hoekstra	6
VI De discussie	11
VII Verkiezing nieuw partijbestuur	15
VIII Financieel verslag	17
IX Buitenlandse afgevaardigden	18
X Verslag mandatencommissie	20

Bijlagen:

1. Uittreksel van de discussiegrondslag
2. Samenstelling van het nieuwe partijbestuur
3. Namen der buitenlandse afgevaardigden
4. Samenstelling der verschillende commissies
5. Tekst der beide aangenomen resoluties

I.

DE BETEKENIS VAN HET CONGRES

Na de belangrijke rede die partijvoorzitter Paul de Groot uitsprak op 18 juli 1963 en mede gezien in het licht van de op 7 februari gepubliceerde discussiegrondslag heeft het 21ste partijcongres van de CPN in politiek opzicht weinig nieuws opgeleverd.

Ook nu weer toonde de partij een blinde aanhankelijkheid aan de van weinig realiteitszin getuigende denkbeelden van haar leider.

In de ogen van de partijleiding heeft een zekere teruggang van het anti-communisme gedurende het laatste jaar, de sinds december 1962 gepropageerde eenheidspolitiek van de CPN een perspectief gegeven, dat in het geheel niet overeenstemt met de werkelijkheid. Indien men De Groot gelooft - en de partij gelooft hem! - dan krijgt men de indruk dat de CPN met enige inspanning "tienduizenden nieuwe leden" kan werven en binnen afzienbare tijd tot "een middelgrote partij" zal zijn uitgegroeid. Dit alles dan als resultaat van de "nationale eenheidspolitiek" van de CPN die als "autonome, Nederlandse partij", alleen verantwoording schuldig is "aan de Nederlandse werkers".

Om dit nationale karakter van zijn partij en het streven naar samenwerking met socialistische en "gelovige werkers" een zo onverdacht mogelijk aanzien te geven, kritiseerde De Groot tijdens het afgelopen congres de Sowjet-Unie - eertijds leider en beschermer van de CPN - vanwege de aldaar getoonde onvoldoende bestrijding van het anti-semitisme, te sterke propagering van het atheïsme en afkeer van de moderne kunst. Het is deze pretentieuze "nationale eenheidspolitiek" die op het congres in alle toonaarden werd bejubeld. Dat de tot nu toe behaalde resultaten maar heel pover zijn, kwam echter niet tot uiting. Evenmin werd de wanhopige toestand van "De Waarheid" aangeroerd en het fiasco van de intredepolitiek in het NVV.

Eenzelfde tekort aan realiteitszin toonde De Groot bij zijn visie op het Sino-Sowjet-geschil. Terwijl alle dagbladen (behalve "De Waarheid") de uitspraken van Chroestsjow publiceren, waaruit duidelijk blijkt dat de kloof tussen Moskou en Peking bijna dagelijks breder wordt en nauwelijks meer te overbruggen valt, ging de CPN-voorzitter op het congres rustig door met het conflict te bagatelliseren.

Samenvattend kan geconcludeerd worden dat de CPN-leiding het

autonome karakter van haar partij ten opzichte van de internationale communistische beweging heeft willen onderstrepen, enerzijds om een onafhankelijker standpunt in te kunnen nemen in het geschil, en anderzijds om de eenheidspolitiek een betere kans te geven.

Hoewel deze laatste verwachtingen voornamelijk illusoir zullen blijken te zijn, moet toch wel worden vastgesteld dat de optimistische toon van het congres gedurende enige tijd een stimulerende invloed zal kunnen uitoefenen op de partijleden.

II.

DE VOORBEREIDING

Het partijbestuur van de CPN besloot tijdens zijn zitting van 16 november 1963 het 21ste congres van de CPN te doen plaatsvinden tijdens de Paasdagen op 28, 29 en 30 maart van dit jaar. In de zitting van 25 en 26 januari hechtte het partijbestuur zijn goedkeuring aan de "discussiegrondslag" die op 7 februari in "De Waarheid" werd gepubliceerd onder het motto: "Nieuwe wegen naar eenheid, voor democratie en vooruitgang".

Een korte samenvatting van deze discussiegrondslag is opgenomen als bijlage 1.

Paul de Groot annonceerde het congres tijdens bovenvermelde partijbestuursvergadering als "een grote politieke gebeurtenis voor het gehele land". Hij stelde dan ook dat de voorbereidingen van dit congres niet alleen een interne zaak van de partij waren, maar ook "naar buiten" gericht moesten worden. Deze leidraad kwam tot uiting in "De Waarheid" die veel aandacht wijdde aan de partijbestuursvergadering en de discussiegrondslag, en in de gehele opzet van het congres, dat een grootser en openlijker cachet kreeg dan de voorafgaande. Anders dan bij vroegere congressen besloot het partijbestuur daarom het congres niet te doen plaatsvinden in het partijgebouw 'Felix Meritis', maar in gebouw "Marcanti".

De districten werden uitgenodigd om meer afgevaardigden te sturen (een afgevaardigde op ongeveer 25 leden).

Enkele dagen na de publicatie van de discussiegrondslag werden - volgens richtlijnen van de partijleiding - in het gehele land districtsbestuursvergaderingen gehouden, waarop een partijbestuurder de discussiegrondslag toelichtte. De op deze wijze uit de eerste hand geïnstrueerde

districtsbestuurders, fungeerden op hun beurt weer als inleiders op de hierna volgende afdelings-ledenvergaderingen. Tijdens deze ledenvergaderingen werden tevens kandidaten gesteld voor het nieuwe partijbestuur en afgevaardigden gekozen naar de districtsconferenties.

Gedurende de maand maart vonden in alle districten districtsconferenties plaats. Een partijbestuurder besprak de discussiegrondslag, waarna verschillende discussianten hun mening gaven, die slechts in sporadische gevallen een oppositioneel karakter droeg.

De partijleiding, die kennelijk in verband met het openlijk karakter van het congres, geen enkel risico wilde nemen, had echter tevoren aan de districtsleidingen het consigne gegeven om naar het congres alleen partijgenoten af te vaardigen die loyaal stonden tegenover de partijpolitiek. Opposanten werden dan ook van de lijst van gedelegeerden afgevoerd.

III.

VERLOOP VAN HET CONGRES

Zowel de openbare als de besloten zittingen vonden plaats in de grote feestzaal (met balkon) van het gebouw "Marcanti" te Amsterdam. Tijdens de besloten zitting was de toegang tot het balkon afgesloten en werd alleen gebruik gemaakt van de zaal.

Overzocht congres indeling:

zaterdag 28 maart 1964

1e <u>zitting</u>	11.15 - 12.30 uur	Openingsrede P. de Groot.
(openbaar)	12.30 - 13.30 uur	Pauze.
	13.30 - 15.00 uur	Rede H. Hoekstra.
	15.00 - 15.15 uur	Verkiezing presidium en commissies.
	15.15 - 15.30 uur	Pauze.
	15.30 - 17.15 uur	Discussie en begroetings- toespraken van enkele buitenlandse genodigden.
2e <u>zitting</u>	19.30 - 21.00 uur	Discussie.
(openbaar)	21.00 - 21.15 uur	Pauze.
	21.15 - 22.15 uur	Discussie.

zondag 29 maart 1964

3e <u>zitting</u> (openbaar)	10.00 - 17.15 uur	Voortzetting van de discussie en begroetingstoespraken van buitenlandse genodigden.
4e <u>zitting</u> (besloten)	20.15 - 22.15 uur	Financieel verslag. Verslag kandidatenbesprekingscommissie en discussie daarover. Verkiezing partijbestuur.

maandag 30 maart 1964

5e <u>zitting</u> (openbaar)	10.00 - 12.30 uur	Voortzetting van de discussie. Verslag mandaten-commissie. Begroetingstoespraken buitenlandse genodigden.
	12.30 - 13.30 uur	Pauze.
	13.30 - 15.15 uur	Voortzetting van de discussie. Behandeling en goedkeuring resoluties. Beantwoording discussie door H. Hoekstra. Uitslag verkiezing partijbestuur. Sluiting van het congres door P. de Groot.
<u>receptie</u> (besloten)	17.15 uur	Gebouw "Felix Meritis". Toegang uitsluitend voor buitenlandse gasten, leden partijbestuur en genodigden.

Het congres verliep zeer rustig; de stemming was niet uitbundig. De sluiting geschiedde drie kwartier eerder dan het vooraf opgestelde tijdschema aangaf.

P. de Groot hield, zoals gebruikelijk, de politieke inleiding. H. Hoekstra sprak over de werkzaamheden van het partijbestuur en beantwoordde de discussie. Aparte referaten van andere kopstukken vonden niet plaats.

Voor de discussianten was een spreektijd vastgesteld van 10 tot 15 minuten per spreker; overschrijding van deze tijdslimiet werd niet toegestaan. Aan de buitenlandse gasten was een spreektijd geboden van circa drie minuten.

De bespreking van de ontwerp-resoluties geschiedde buiten de congreszaal door een voor dat doel ingestelde commissie samen met gedelegeerden die aanmerkingen op de inhoud van de resoluties hadden. De bespreking duurde circa een uur.

IV.

BEVEILIGINGSMAATREGELEN

Via hun delegatieleider ontvingen de congresgangers elk een genummerde uitnodiging tot bijwoning van het congres, alsmede een in te vullen mandaatformulier. Deze bescheiden moesten - onder vertoon van het partijlidmaatschapsboekje - bij de congresadministratie worden ingeleverd, waarop aan de gedelegeerde een mandaatkaart en de congresbescheiden (o.m. een agenda zonder enige aanduiding van de aard der te bespreken onderwerpen) werd uitgereikt. De gedelegeerden werden onderscheiden in twee categorieën, nl. met raadgevende stem en met beslissende stem. Naar deze onderscheiding ontvingen zij mandaatkaarten van verschillende kleur.

Aan de gedelegeerden werd de waarschuwing gegeven tijdens het congres geen partijmateriaal onbeheerd te laten. Speciaal gold deze waarschuwing de gedelegeerden die op het balkon moesten plaatsnemen, daar deze ruimte ook aan de vertegenwoordigers van de pers was toegewezen.

Tevens was aan de gedelegeerden verzocht om in hun discussiebijdragen, in verband met de aanwezigheid van de buitenlandse gasten en verslaggevers van de burgerlijke pers, geen namen van mensen van de vakbeweging te noemen en geen interne partijzaken te bespreken. Aan de districtssecretarissen was opgedragen alle in het kader van de congresvoorbereidingen door het partijsecretariaat verlangde gegevens niet per post, doch per koerier, naar Amsterdam te zenden.

Bij het betreden van het gebouw werden de gedelegeerden gecontroleerd op het bezit van partijboekje en mandaatkaart. Bij de ingang van de congreszaal vond een tweede controle plaats. Het tijdelijk verlaten van de congreszaal tijdens de openbare zittingen was toegestaan; bij terugkeer in de zaal werd de betrokkene gecontroleerd op het bezit van de mandaatkaart. Enkele verslaggevers van "De Waarheid" hadden zich - verspreid zittend en geen contact met elkaar houdend - bij hun niet-communistische collega's gevoegd. Tijdens de besloten zittingen mocht niemand de zaal verlaten.

Het financieel verslag werd eerst bij de behandeling van dit onderwerp op de besloten zitting aan de gedelegeerden uitgereikt en, nadat hen de gelegenheid was gegeven van de inhoud kennis te nemen, terstond weer ingenomen. Het aantal ingenomen exemplaren werd meermaalen geteld. Voor de uitreiking was medegedeeld dat het maken van notities over de inhoud van het verslag niet was toegestaan.

Het voorstel van de congresleiding inzake de nominatieve samenstelling van het presidium en de commissies (w.o. de kandidaten besprekingscommissie) werd de aanwezigen slechts bekend gemaakt door voorlezing van de namen. Het tempo waarin dit geschiedde was er kennelijk op gericht het onthouden der namen te bemoeilijken.

De uitslag van de verkiezing van het partijbestuur, werd bekend gemaakt zonder daarbij de aantallen uitgebrachte stemmen te noemen.

De toespraken van De Groot en Hoekstra en de discussiebijdragen werden op de geluidsband opgenomen.

Nico Luijck was belast met de algehele leiding van de beveiliging van het congres, daarbij bijgestaan door een twintigtal ordewachters.

Enkele uren voor de aanvang van het congres vond een algehele controle in het gebouw plaats. Kasten, elektrische leidingen, enz. werden daarbij grondig gecontroleerd. De congres-bescheiden en andere administratieve stukken werden dagelijks overgebracht naar en van het partijgebouw "Felix Meritis".

V.

DE REDEVOERINGEN VAN PAUL DE GROOT EN HENK HOEKSTRA

De eenheidspolitiek

Als uitgangspunt van zijn betoog stelde Paul de Groot dat het

verhinderen van een wereld-atoomoorlog het hoofdvraagstuk is van deze tijd. Hij verklaarde dat de CPN de prioriteit van dit kardinale vraagstuk heeft onderkend en daartoe - meestal alleen - een nooit aflatende actie heeft gevoerd tegen de Westduitse herbewapening, tegen de EEG als oorlogszuchtig blok waarin West-Duitsland overheerst, tegen Euratoom en de multilaterale Polaris-atoomvloot.

Maar thans, aldus de CPN-voorzitter, staat de CPN in deze strijd niet meer alleen, want grote veranderingen hebben zich voorgedaan in het bewustzijn van de bevolking, vooral in de socialistische rijen. De Groot wees in dit verband op het onlangs gepubliceerde rapport van de PvdA-commissie ter bestudering van vraagstukken inzake vrede en ontwapening. Hij benadrukte dat het thans niet ging om een minderheidsstandpunt - zoals in een soortgelijke studie in 1962 - maar om een advies dat officieel door het partijbestuur van de PvdA was aanvaard.

Vervolgens vergeleek de CPN-voorzitter dit advies met de politiek van de CPN, waarbij hij concludeerde dat er op vele punten een objectieve overeenstemming bestond tussen de PvdA en de CPN. Met name noemde hij de stopzetting van ondergrondse kernproeven, de beperking van het aantal atoommogendheden, de instelling van een atoomvrije zône in Europa en het sluiten van een niet-aanvalsverdrag tussen Navo- en Warschau-pact.

Natuurlijk blijven er verschillen, zo betoogde de CPN-leider. In tegenstelling tot de PvdA, die zich beperkt tot internationale oplossingen, komt de CPN ook op voor een eigen, nationale bijdrage aan de ontspanningspolitiek: een neutraal en atoomvrij Nederland.

Maar het keerpunt is genomen, aldus De Groot, en het congres zal nu de wegen moeten zoeken om de objectieve overeenstemming te helpen uitgroeien tot onbeperkte gemeenschappelijke activiteit van socialisten en communisten en van alle verdere vredelievende Nederlanders voor atoomontwapening en vrede.

De CPN-voorzitter maakte echter wel duidelijk dat hij deze gemeenschappelijke activiteit niet alleen ontplooid wilde zien voor de atoom-ontwapening, maar tevens in een algemene oppositie tegen de regering-Marijnen. Hij stelde daartoe voor, een brede coalitie te vormen tussen de partijen van de arbeidersbeweging en "alle vredelievende en democratische elementen in confessionele kringen en in de vakbeweging".

De tijd is nu rijp om in een open houding andere progressieve Nederlanders, partijen of groepen tegemoet te treden en daarbij te

streven naar zoveel mogelijk overeenstemming, accoorden en bondgenootschappen voor gemeenschappelijke doeleinden, aldus De Groot. De doorgaans zeer dogmatisch ingestelde partijvoorzitter stelde het congres zelfs voor om alle dogma's opzij te zetten en zich met de meeste ernst te oriënteren op de Nederlandse werkelijkheid.

Partijsecretaris Henk Hoekstra onderstreepte in zijn redevoering in grote lijnen het betoog van De Groot. Hij constateerde ook bij de leden en kiezers van de PSP een heroriëntatie ten opzichte van de CPN, waardoor deze partij haar propaganda voor een "beter soort" anti-communisme had laten varen.

Naast de persoonlijke contacten tussen sociaal-democraten en communisten in het buurtwerk, op het platteland en in de vakbeweging, achtte de CPN-secretaris het thans vooral ook van belang om de betrekkingen te normaliseren tussen de besturen op elk niveau. Nadrukkelijk betoogde Hoekstra, dat de CPN hierbij niet uitging van eng partijbelang of van een of andere sluwe partijtactiek. De communistische partij heeft geen ander doel voor ogen, dan op te komen voor de belangen van de werkende bevolking, aldus deze CPN-leider. Hij meende zich dan ook fel te moeten keren tegen de voorgenomen huurverhogingen per 1 juli a.s., die "indien ze toch doorgedreven wordt, dubbel en dwars bij de ondernemers zal worden teruggehaald".

Evenals De Groot riep hij op tot een gemeenschappelijke oppositie tegen de regering en tot eenheid van actie, niet alleen in de bedrijven, maar ook in de gemeenteraden. Nog te veel wordt onze activiteit in de gemeenteraden gekenmerkt door negatief en zogenaamd ontmaskerend optreden, alsof het hier uitsluitend om reactionairen gaat, aldus Hoekstra. Het is thans nodig met anderen samen te werken in het belang van de gemeenten. Deze wending in de gemeentepolitiek van de CPN werd nog eens benadrukt in de "met algemene stemmen" aanvaarde congresresolutie, die de essentie weergaf van bovenvermelde redevoeringen.

Hoezeer dit congres ook stond in het teken van de eenheid, van een verzoenende houding tegenover de SWP was geen sprake. Partijsecretaris Hoekstra stelde integendeel, dat de huidige eenheidspolitiek van de CPN juist bevochten was in de strijd tegen "de revisionisten als Gortzak en Wagenaar en rechtse elementen in de arbeidersbeweging". En sprekende over het initiatief van het "Comité 1961 voor de Vrede" en de "Nederlandse Vredesraad" tot een gezamenlijke demonstratie tegen

de atoombewapening op 4 april - door het congres begroet als een groot succes van de eenheidspolitiek der CPN - waarschuwde hij tegen "scheurmakers die als werktuigen van de NAVO optreden", daarmee kennelijk eveneens doelend op Gortzak c.s.

De internationale betrekkingen

Inzake de buitenlandse betrekkingen van de CPN, benadrukte De Groot opnieuw de autonomie van de partij. Weliswaar erkende hij de "eervolle en vruchtbare verbondenheid met de internationale communistische beweging" en de "ontzaglijke macht van de Sowjet-Unie als voornaamste garantie tegen een atoomoorlog", maar het moest het Nederlandse volk wel duidelijk zijn dat de CPN in laatste instantie zèlf haar politiek bepaalde en alleen en uitsluitend verantwoording schuldig was aan haar eigen leden en aan de Nederlandse werkers.

De CPN-voorzitter zei er zich van bewust te zijn dat er kritiek mogelijk is op sommige toestanden en gebeurtenissen in de Sowjet-Unie en andere socialistische landen. Het partijbestuur van de CPN had zich in het verleden al eens uitgesproken tégen de opvattingen die de CPSU koestert over moderne kunst. Thans constateerde De Groot een onvoldoende bestrijding van het anti-semitisme in de socialistische staten. Voorts kon hij zich ook niet verenigen met de atheïstische propaganda in de Sowjet-Unie. Er mag geen twijfel aan bestaan, aldus de CPN-leider, dat ongelovigen en gelovigen samen kunnen en moeten werken niet alleen voor de vrede, maar ook voor het socialisme en communisme. Kennelijk trachtte De Groot met deze kritiek op de Sowjet-Unie, de nationale eenheidspolitiek van de CPN - speciaal inzake het samengaan met "gelovige werkers" - te schragen. Een aanwijzing dat deze kritiek de Russische partijleiders uiteraard niet zeer welgevallig was, kan gevonden worden in een verslag van het CPN-congres dat de "Prawda" op 29 en 30 maart j.l. publiceerde. In deze artikelen, ondertekend door V. Nekrasov, wordt onder meer een vrij uitvoerig overzicht gegeven van de inhoud van De Groots rede. De passages echter waarin De Groot de autonomie van de CPN beklemtoont en die waarin hij de Sowjet-Unie kritiseert, staan in de "Prawda" niet vermeld!

Verder kritiserende, verwierp de CPN-voorzitter in de Chinese partijpolitiek vooral het extreme anti-Amerikanisme dat de Chinezen blind maakt voor "dat groter gevaar dat de wereld bedreigt: het Duitse fascistische imperialisme". Hij stelde nadrukkelijk het de Chinezen niet kwalijk te nemen dat zij kritiek op andere partijen uit-

oefenen - dat deed de CPN immers ook! - maar wel dat hun kritiek "in sommige gevallen" onjuist is en gevaard gaat met fractievorming.

Hiermee gaf De Groot weer eens te kennen, dat hij de Chinezen toch niet in alle opzichten in het ongelijk wil stellen.

De CPN-voorzitter herhaalde tenslotte zijn uitspraak dat de meningsverschillen in de communistische beweging niet alleen theoretisch oplosbaar waren, maar ook inderdaad opgelost worden. Hij pleitte daartoe nogmaals voor een internationale conferentie van alle communistische partijen, die "naar de overtuiging van het partijbestuur, binnen afzienbare tijd zal plaatsvinden". Bovenal echter achtte hij het noodzakelijk om - ondanks de bestaande meningsverschillen - de internationale samenwerking in de strijd tegen het imperialisme te bewaren en te versterken.

Ook over de buitenlandse betrekkingen sprak partijsecretaris Hoekstra geheel volgens de visie van De Groot. Hij betoogde dat de internationale solidariteit in de strijd tegen het imperialisme onontbeerlijk was. Er mogen dan in het verleden bij het tot uiting brengen van deze solidariteit door de CPN wel eens overdrijvingen zijn voorgekomen, aldus de CPN-secretaris, maar dat neemt niet weg dat de CPN altijd een autonome partij geweest is, die zich nooit heeft laten commanderen door wie ook.

Evenals De Groot wilde Hoekstra de meningsverschillen in de communistische wereldbeweging niet als "dramatisch" zien. Vele van de meningsverschillen meende hij te kunnen verklaren uit de "onstuimige groei van de internationale communistische beweging" en uit de verschillende geaardheid van de socialistische staten. Hij was van oordeel dat men de tijd moest nemen om de meningsverschillen te bepraten en onjuiste meningen met overtuigende argumenten moest bestrijden. Daarom sprak ook hij zich uit voor een internationale conferentie. Hoekstra stelde dat aan de voorbereiding van deze conferentie door alle partijen zou moeten worden deelgenomen. Wij kunnen nu eenmaal geen verantwoording nemen voor iets dat buiten ons om wordt voorbereid, zo betoogde de CPN-secretaris. Een concreet voorstel van Hoekstra in deze - opgenomen in de tweede congresresolutie - bepleitte het vormen van een internationale redactie-commissie ter voorbereiding van een ontwerp-verklaring. Deze redactie-commissie, waarin een aantal bekwame krachten zitting zouden moeten nemen, "ongeacht tot welke partijen zij behoren", zou onder meer tot taak hebben om alle partijen over de con-

ferentie te raadplegen.

Deze internationale conferentie zou - aldus de resolutie - in de eerste plaats moeten leiden tot een versterking van de eenheid van actie en daarnaast tot het normaliseren van de discussie. Als plaats van samenkomst werd Boekarest of Warschau aanbevolen.

Over regionaal overleg door de communistische partijen uit de Westeuropese landen, zoals dit in 1963 werd voorgestaan, werd thans noch in de discussiegrondslag, noch in de redevoeringen van De Groot en Hoekstra gewaagd. De eventuele mogelijkheid dat ter voorbereiding van de internationale conferentie "alle partijen uit de kapitalistische landen op één hoop worden gegooid en vertegenwoordigd worden door één of twee partijen" wees Hoekstra resoluut af.

Een en ander geeft sterk de indruk dat de CPN-leiding bezorgd is, tijdens de voorbereidingen voor de conferentie niet aan bod te komen.

VI.

DE DISCUSSIE

Aan de discussie werd deelgenomen door 42 afgevaardigden, waaronder 18 leden van het zittende partijbestuur. Elk van de discussianten zag zich een spreektijd toegemeten van 10 á 15 minuten. Deze beperking gold kennelijk niet voor sommige leden van het partijbestuur zoals Marcus Bakker, Joop Wolff en Friedl Baruch, die uitvoerig enkele "kernproblemen" behandelden.

De discussiebijdragen, die zonder uitzondering gericht waren op de binnenlandse politiek van de CPN, lagen over het algemeen op een behoorlijk niveau. Uiteraard droeg het openlijk karakter van het congres er toe bij dat de kwesties van de rooskleurige kant werden bezien en dat er niet in details werd getreden.

Opmerkelijk was, dat de betrekkingen van de CPN met Joegoslavië en de houding van de partij in het Sino-Sowjetgeschil - twee actuele onderwerpen die ongetwijfeld zeer in de belangstelling staan - door vrijwel geen der discussianten werden aangeroerd. Een uitzondering hierop maakte de politiek secretaris van het district Zaanstreek, Wim Nieuwenhuizen. Hij verklaarde dat zijn district instemde met de afwijzing van de stellingen der Chinese CP.

Ook in dit geval dus - evenals tijdens het verdere congres -

geen oppositioneel geluid.

De eenheidspolitiek

In een commentaar op het congres noemde "De Waarheid" de discussie "een weerspiegeling van twee jaren ervaring van een nieuwe relatie met de socialistten, vooral op het gebied van de loonstrijd, maar in de laatste tijd ook met betrekking tot de strijd voor de vrede". Inderdaad kan in het algemeen gezegd worden dat bijna alle discussianten hun bijdragen min of meer stelden in het licht van de eenheidspolitiek. Enkele discussies waren echter specifiek op dit onderwerp gericht. Zo betoogde Frits Dragstra, politiek secretaris van het district Limburg, dat de politiek van eenheid van communisten en socialistten ook uitwerking heeft op de "gelovigen in het zuiden van ons land". Hij wees op de deelname aan de loonstrijd van katholieke arbeiders tezamen met hun socialistische en communistische collega's. Gerard Maas, secretaris van de Nederlandse Vredesraad, sprak over de samenwerking met brede massa's van ons volk in de strijd voor de vrede. De gezamenlijke anti-atoombomdemonstratie op 4 april noemde hij een voorbeeld van de "nieuwe situatie" die is ingetreden nu de PvdA blijk geeft "met ons over deze vraagstukken van gedachten te willen wisselen." Ook in de jeugdgemeenteraden en de politieke jongerencontacten vinden ANJV-ers, pacifistische en sociaal-democratische jongeren elkaar steeds meer, zo werd door een der discussianten naar voren gebracht.

Belangstelling voor de partij

In een interessant betoogje onderstreepte Wim Swart, secretariaatsmedewerker voor propaganda, de groeiende belangstelling van niet-communistische zijde voor de partij en het marxisme. Deze belangstelling komt tot uiting, aldus Swart, in het toenemend aantal verzoeken om toezending van lectuur en brochures en tot het houden van lezingen. Hij verklaarde dat er in 1963 zesmaal zoveel van dergelijke verzoeken binnen kwamen als in 1961, waardoor de communisten de laatste tijd "voor honderden mensen uit de meest uiteenlopende kringen" hebben gesproken.

Aansluitend hierop leverde Friedl Baruch een opmerkelijke discussiebijdrage. In het gesprek met andersdenkenden, zo betoogde Baruch, moeten de communisten natuurlijk met grote beslistheid vasthouden aan alle door de historische ervaring beproefde principes van het marxisme-

leninisme. Maar daarnaast dienen zij open te staan voor het ontegenzeggelijke feit dat men "ook langs andere wegen" door bestudering van de feiten, tot juiste opvattingen kan komen. Baruch bepleitte verder een grondige, ingrijpende modernisering van de scholing, die meer gericht zou moeten worden op de kritische discussie met niet-communisten en op de praktijk van het moderne leven.

"De Waarheid" en de interne organisatie

De hoofdredacteur van "De Waarheid", Joop Wolff, belichtte de betekenis van de krant. Hij stelde vast dat de nieuwe partij-politiek een verdere herziening van de inhoud en de oriëntering van de krant noodzakelijk maakt. Bij deze herziening diende "het nieuwe" van de partijpolitiek zonder bekrompenheid en sectarisme in de kolommen tot uitdrukking te komen. Speciaal gold dit voor de informatie over de socialistische landen. Wolff betoogde, dat de lezers niet alleen uitvoerig geïnformeerd moesten worden over de positieve aspecten van de ontwikkeling in die landen, maar - indien nodig - eveneens over de negatieve verschijnselen.

Betreffende de abonneewerving en de colportage, constateerde Wim van het Schip, hoofd van de landelijke werfleiding, "een snel groter wordende belangstelling voor "De Waarheid", vooral bij de socialistische arbeiders". Een andere discussiant uit Amsterdam sprak echter - meer in overeenstemming met de realiteit - over "onvoldoende resultaten".

Interne organisatie

Scherper nog uitte zich Kees IJmkers, politiek secretaris van het district Den Haag. IJmkers bekritiseerde de landelijke werfleiding en de propaganda-afdeling, waar z.i. "te weinig stuwkracht" van uitging. Hij bracht de noodzaak naar voren van een verbeterde opstelling van de kaders in afdelingen, districten en partijbestuur, om zodoende "het onbevredigend partijleven" een nieuwe impuls te geven.

Het gemeenteraadswerk

Het gemeenteraadswerk van de CPN stond op dit congres bijzonder in de belangstelling. Verschillende sprekers memoreerden het feit dat in vele gemeenten in ons land de communisten weer tot raadscommissies waren toegelaten. Harry Verheij beklemtoonde nieuwe mogelijkheden om

de gemeentebesturen te maken tot "democratische steunpunten voor de plaatselijke bevolking en haar belangen, tegenover de rechtse regering en de monopolies". Hij stelde daartoe voor, te komen tot een wending in de gemeentepolitiek, in deze zin, dat de communistische gemeenteraadsleden zouden moeten gaan optreden voor een zo breed mogelijke samenwerking voor de belangen van de bevolking, zowel in als buiten de raad. Deze "wending in het gemeenteraadswerk der CPN" werd opgenomen in de aan het eind van het congres aanvaarde resolutie.

Het agrarisch werk

De agrarische adviseur van het partijbestuur, Frans Aarts, re-
leveerde aan het partijstandpunt inzake "lonende prijzen voor de boe-
ren", zoals dat in de discussiegrondslag staat omschreven. Hij was van
mening dat de partij de boeren en tuinders moest laten profiteren van
de ervaringen die de arbeiders hebben opgedaan in de strijd voor hoger
loon. Een van de mogelijkheden daartoe zag hij in de uitgave van het
CPN-orgaan voor boeren en tuinders "Wat wij er van zeggen", waarvan
het congres het eerste nummer mocht begroeten.

Het parlementswerk

Naast de belangenbehartiging van werkers en bejaarden, vormt
de strijd tegen de uitholling van de parlementaire democratie de kern
van het optreden van de communistische fracties in de Tweede en Eerste
Kamer, zo stelde Marcus Bakker in zijn discussiebijdrage. Bakker herin-
nerde in dit verband aan de redevoering die oud-minister Cals enkele
weken geleden heeft gehouden over de functionering van de parlementaire
democratie. De ideeën van deze oud-minister, aldus Bakker, komen regel-
recht uit het arsenaal van Franco, Salazar en De Gaulle. De fractielei-
der van de CPN in de Tweede Kamer betoogde, dat óók de CPN voor een
vernieuwing van de democratie is, maar dan "binnen het kader van de
bestaande grondwet".

Beantwoording van de discussies

Partijsecretaris Hoekstra beperkte zich in zijn korte beantwoor-
ding van de discussie tot enkele hoofdpunten. Het gaat er nu om, aldus
Hoekstra, de gemeenschappelijke standpunten van communisten en socia-
listen om te zetten in gemeenschappelijke acties. Hij verheelde niet
dat er bij deze doorvoering van de nieuwe oriëntering wel eens moeilijk-

heden zouden rijzen. In het bijzonder achtte hij strijd nodig tegen sectarische opvattingen in de partij.

Verder betoogde Hoekstra dat de partij weliswaar veel ervaringen heeft opgedaan in de loonstrijd, maar dat op andere gebieden toch nog talrijke vraagstukken aan de aandacht van de CPN zijn ontsnapt. Hij stelde dan ook voor om over een reeks van problemen, bijeenkomsten en conferenties te organiseren, zoals bijvoorbeeld over het agrarisch werk.

Tenslotte verklaarde Hoekstra dat het duidelijk moest zijn dat de CPN bij haar streven naar samenwerking niet de bedoeling heeft de andere partij(en) te beconcurreren of te overheersen. Wij willen niet minder dan ons toekomst, maar ook niet meer dan dat. Zelfs zijn wij bereid, indien dit in het belang van de eenheid is, een stap tegemoet te komen, zo besloot de partij-secretaris.

VII.

VERKIEZING VAN HET PARTIJBESTUUR

Het partijbestuur van de CPN leidt deze partij van Congres tot Congres. Het treedt af na ten Congresse verantwoording te hebben afgelegd over zijn beleid in de periode sedert de vorige "algemene ledenvergadering" (als hoedanig een Congres kan worden beschouwd). Het 21ste Congres stond dus ook voor de taak een partijbestuur samen te stellen. De leden daarvan dienden gekozen te worden uit de door de afdelingen gestelde kandidaten.

Het aftredende bestuur telde aanvankelijk 37 leden en 4 plaatsvervangers. Een lid (Pieter Bakker te Ammerstol) was in 1962 overleden, terwijl een der plaatsvervangers (Francisco Diaz Bauste, alias Frans Brandse te Rotterdam) wegens oneerlijkheid ontslagen was uit zijn betrekking bij de partij-uitgeverij- en boekhandel Pegasus en zich dus onmogelijk had gemaakt. Op het vorige Congres was Diaz Bauste al van lid tot plaatsvervanger "gedegradeerd".

Voor de 42 plaatsen in het nieuwe partijbestuur (37 leden en 5 plaatsvervangers) waren door de afdelingen ongeveer 100 kandidaten aangewezen. Uit deze personen had het dagelijks bestuur een keuze gedaan, welke naar traditie werd kenbaar gemaakt in de inrichting van de stembiljetten: boven een streep stonden de 37+5 namen der meest gewenste figuren, onder die streep de namen der overige kandidaten. De voor-

dracht werd in het Congres besproken en toegelicht door de kandidatenbesprekingscommissie. Deze Congres-commissie was kort tevoren door het partijbestuur, in overleg met districtsbesturen, samengesteld en als zodanig door het Congres aanvaard. Tijdens het Congres trok de commissie zich in vergadering terug om van de voordracht kennis te nemen.

De voornaamste leden van de kandidatenbesprekingscommissie waren Tjalle Jager, die evenals op het 20ste Congres optrad als haar voorzitter en woordvoerder en Annie van Ommeren-Averink. Deze maken ook deel uit van een kadercommissie, die doorlopend partij-functionarissen beoordeelt en o.m. adviserend optreedt ten aanzien van de samenstelling van bestuurscolleges in districten. In de besloten huishoudelijke zitting van het Congres op zondagavond 29 maart, toen de verkiezing aan de orde kwam, stelde Jager dat in de voordracht was gestreefd naar een zo gevarieerd mogelijke samenstelling. Criteria voor de aanvaardbaarheid der kandidaten zouden zijn geweest de "autoriteit onder de massa", die zij moesten bezitten en bewezen standvastigheid in de uitvoering van partijbesluiten. Wat de bespreking van de personen betreft was Jager zeer kort. Alle betrokkenen zouden in de commissie nauwgezet op bovengenoemde eisen zijn getoetst. Harry Verheij en Marcus Bakker moesten ten Congresse enige (feitelijk niet juiste) kritiek aanhoren. Zij hadden te aarzelend naar de goede richting gezocht toen zij bij ontstentenis van Paul de Groot de leiding der partij in handen hadden. De daarop volgende kritiek hadden zij echter ter harte genomen, zodat zij zonder bezwaar voor herverkiezing in aanmerking konden worden gebracht, aldus Jager. Verheij en Bakker beantwoordden Jager met enige woorden van "zelf-kritiek".

Van de aftredende partijbestuurders werden niet voor herkiezing in aanmerking gebracht:

Marinus J. Haks te Amsterdam (lid dagelijks bestuur);

Johannes G. Hesselman te Zaandam (lid dagelijks bestuur);

Bartholomeus Schmidt te Amsterdam;

Koert Stek te Beerta;

Gerrit J. Verrips te Amsterdam; en

Francisco Diaz Bauste ("Frans Brandse") te Rotterdam (plaatsvervangend lid).

T.a.v. Haks, Schmidt en Verrips werd hierop een toelichting gevraagd.

Het niet herkiezen van Hesselman (onbehoorlijk persoonlijk gedrag),

Stek (slechte gezondheid) en Diaz Bauste was blijkbaar vanzelfsprekend.

Jager deelde mede dat Schmidt zitting had gehad namens de jeugd, als hoedanig hij thans niet meer kon optreden. Verrips was een der representanten van "De Waarheid"; de krant was echter goed vertegenwoordigd, zodat hij uit dien hoofde niet herkozen behoefde te worden.

Met Haks lag de zaak voor Jager moeilijker. Deze heeft zich doen kennen als een bekwaam bestuurder en speelde op het Congres als leider en als een der woordvoerders van de sterke Amsterdamse delegatie ook een belangrijke rol. De terugstelling van Haks motiveerde Jager met te wijzen op de morele en (derhalve?) politieke zwakte die deze had getoond door zijn persoonlijke leven in opspraak te brengen. Gezin en partij had hij in de waagschaal gesteld en daarna had hij als uitweg voorgesteld uit zijn functies en zelfs uit de partij terug te treden. De zaak was ernstig bekeken, maar als partijbestuurder kon Haks niet worden voorgedragen. Hij zal een andere functie krijgen, aangepast aan zijn capaciteiten. Haks beantwoordde deze kritiek niet. Enkele gedelegeerden bepleitten - echter tevergeefs - nog wel de kandidatuur van Haks.

De uitslag der verkiezing, de volgende dag bekend gemaakt, was conform de voordracht "boven de streep". Nieuwe leden zijn de vroegere plaatsvervangers Meis en IJmkers en verder Geerligts, de directeur van "De Waarheid"; Maurits Meijer, partij-instructeur en tot voor kort werkzaam bij het Centrum, o.m. voor het leggen van contacten met buitenlandse arbeiders in Nederland; Smits, een der leiders van de recente loonacties op de Amsterdamse werven en Gerrit de Vries, agrarisch "expert" die vroeger ook al partijbestuurder is geweest.

De eerste der plaatsvervangers is Aarts. Hij is als agrarisch deskundige toegevoegd aan het partij-secretariaat. Het nieuwe partijbestuur wordt volledig weergegeven in bijlage 3.

De functie-verdeling (samenstelling dagelijks bestuur en aanwijzing secretarissen) zal één der eerste taken van het nieuwe partijbestuur zijn.

VIII.

FINANCIËEL VERSLAG

In de avondzitting van zondag 29 maart heeft de woordvoerder van de Financiële Contrôle Commissie van de CPN, Willem Kremer, het statutair voorgeschreven financieel verslag van de partij behandeld. Zoals

gebruikelijk kregen de gedelegeerden een gestencild exemplaar van dit verslag, voorzien van hun mandaatnummer, ter beschikking. Na de summiere toelichting van Kremer werd het weer ingenomen. Bij het uitreiken werd de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht genomen. Bovendien was het verboden om aantekeningen te maken.

Het congresverslag omvatte de inkomsten en uitgaven van de (landelijk) penningmeester van de partij over de periode 1 april 1961 tot en met 29 februari 1964. Deze periode beslaat bijna drie jaar.

In deze periode zou de CPN een bedrag van \pm f 558.000,- aan inkomsten hebben genoten.

Het grootste deel van deze gelden (ruim f 330.000,-) zou aan salarissen zijn besteed. Het kassaldo per 1 maart zou niet meer dan f 5.000,- hebben bedragen.

Het financieel verslag werd praktisch als een "hamerstuk", zonder hoofdelijke stemming onder dankzegging aan het adres van de penningmeester, met algemene stemmen aanvaard.

IX.

BUITENLANDSE AFGEVAARDIGDEN

Zoals gebruikelijk had de CPN aan een groot aantal communistische partijen in het buitenland tijdig haar voornemen kenbaar gemaakt tot het houden van haar congres. De partijleiding had hen daarbij uitgenodigd met een delegatie aanwezig te zijn, dan wel een begroetingsboodschap te zenden. Dank zij een verzachting van het toelatingsbeleid van de Nederlandse overheid konden Oosteuropese geestverwanten voor het eerst sedert de Tweede Wereldoorlog ongehinderd het CPN-congres bijwonen. Bovendien had de overheid erin toegestemd dat de buitenlandse gasten - zich onthoudend van inmenging in de Nederlandse politieke verhoudingen - een begroetingswoord zouden uitspreken.

Vijf zusterpartijen uit landen achter het IJzeren Gordijn (t.w. uit de Sowjet-Unie, Bulgarije, Hongarije, Tsjechoslowakije en Oost-Duitsland) hebben van deze liberalisering gebruik gemaakt een delegatie naar het congres te zenden. Uit andere landen kwamen nog 7 delegaties (in 1961 - 4). Dat China geen afvaardiging zond is, gezien de ontwikkeling van het Sino-Sowjet-conflict, voor de hand liggend. In 1961 zou een deputatie van de Chinese communistische partij het congres hebben bijgewoond, indien de visa niet zouden zijn geweigerd. Thans hebben,

volgens "De Waarheid", de communistische partijen van China en haar satelliet Albanië, evenals een 26-tal andere communistische partijen schriftelijke gelukwensen aangeboden.

Het telegram dat de Joegoslavische communistenbond aan het congres zond, werd apart in "De Waarheid" vermeld, naast de groet die het internationale tijdschrift "Vraagstukken van Vrede en Socialisme" uit Praag verzond.

Met uitzondering van de afgevaardigden uit Oost- en West-Duitsland hebben de woordvoerders van de overige 10 delegaties, over de drie congresdagen verdeeld, het congres enkele ogenblikken toegesproken. Opvallend was dat de gedelegeerde van de Sowjet-Unie als laatste het woord voerde. In de plaats van de door ziekte in Moskou gebleven delegatie-leider sprak de Rus A.M. Rumyantsev, hoofdredacteur van het blad "Vraagstukken van Vrede en Socialisme" en lid van het centraal comité van de CPSU.

Om de "nationale" lijn die de CPN thans zegt te volgen, niet in gevaar te brengen, heeft de partijleiding een zeer strakke regie doorgevoerd. De buitenlandse gedelegeerden kregen een spreektijd van enkele minuten toegewezen en ontvingen de mededeling, dat hun op schrift gestelde redevoeringen volledig in "De Waarheid" zouden worden afgedrukt. Hierdoor waren de sprekers genoodzaakt zich in algemene bewoordingen te uiten. Hun korte toespraken, op het congres direct in het Nederlands vertaald werden (volledig) in "De Waarheid" van 2.4.1964 en 9.4.64 afgedrukt.

De partijleiding was er voor beducht, dat het congres door de buitenlanders "ontsierd" zou worden door pro- of anti-Chinese uitlatingen, doch deze beduchtheid is ongegrond gebleken. Van de buitenlandse delegaties spraken zich enkele (t.w. Bulgarije en Hongarije) duidelijk uit ten gunste van de politiek van de Sowjet-Unie. De Russische woordvoerder zelf deed wel een scherpe aanval op de Chinezen, zonder hen echter met name te noemen. Met zijn uitlating: "Het is niet de schuld van de CPSU of andere marxistisch-leninistische partijen, dat onze beweging momenteel aan een ernstige beproeving wordt blootgesteld", plaatste hij de Chinese communisten buiten de rijen van de ware marxisten-leninisten.

Overeenkomstig de richtlijnen van het partijbestuur moest de overdreven bejubeling van de buitenlandse gasten - een kenmerk van CPN-congressen uit vroegere jaren - achterwege blijven. Zelfs de Russische vertegenwoordiging mocht beslist niet met luider applaus worden be-

groet dan de andere delegaties.

De besloten huishoudelijke zitting van zondagavond (29-3) was voor de buitenlanders niet toegankelijk. Zij bezochten die avond een uitvoering van de Nederlandse Opera. Na het congres (30 maart) werd in het partijgebouw Felix Meritis door het nieuwe partijbestuur een ontvangst gehouden waar met de buitenlandse gasten in een ongedwongen sfeer van gedachten kon worden gewisseld. Als verrassing werd ieder hunner bij die gelegenheid een Edammer kaasje en een kruikje Bols aangeboden.

Verschillende buitenlanders zijn na het congres - voor het maken van excursies e.d. - nog enige dagen in Nederland gebleven. Zij waren gedurende hun gehele verblijf toevertrouwd aan de zorg van Pegasus-directeur Jan van Seggelen, die ook hun hotel-reserveringen had geregeld.

Voor de nominatieve opgave van de buitenlanders: zie bijlage 3.

X.

VERSLAG MANDATENCOMMISSIE

Zoals gewoonlijk benoemde het Congres ook nu een zgn. mandatencommissie, welke tot taak kreeg de mandaatformulieren der gedelegeerden na te zien en daaromtrent verslag uit te brengen.

Op deze formulieren werd o.m. gevraagd naar: leeftijd, beroep, duur partijlidmaatschap, lidmaatschap van vakbeweging, van ondernemingsraad of bedrijfskern, van een woningbouwvereniging, van een oudercommissie en voorts of de betrokkene geabonneerd is op "Politiek en Cultuur" of op "Vraagstukken van Vrede en Socialisme".

Tijdens de derde zittingsdag rapporteerde Freek Meis namens de commissie het volgende:

Aanwezig waren 452 gedelegeerden, te weten 417 mannen en 35 vrouwen.

Daarvan waren: jonger dan 30 jaar: 77 leden

30 - 40 jaar : 136 leden

40 - 50 jaar : 139 leden

50 - 60 jaar : 78 leden

60 - 70 jaar : 18 leden

ouder dan 70 jaar : 4 leden

Onder de gedelegeerden waren 108 leden die reeds vóór de oorlog tot de partij toetraden.

Een onderscheiding naar beroep werd niet volledig verkregen. Het

best waren de bouwvakarbeiders en metaalbewerkers (met elk ongeveer 90 leden) vertegenwoordigd. Verder namen 6 onderwijzers en ruim 30 kantoorbedienden aan het congres deel, terwijl 15 gedelegeerden in overheidssdienst waren. Het aantal leden dat bij een vakorganisatie is aangesloten zou 246 hebben bedragen. 46 Gedelegeerden gaven op lid te zijn van een ondernemingsraad of bedrijfskern, terwijl 20 leden zitting hadden in een oudercommissie. De aantallen lezers van "Politiek en Cultuur" en van "Vraagstukken van Vrede en Socialisme" onder de afgevaardigden bedroegen resp. 309 en 192.

Bij vergelijking van deze gegevens met de cijfers van het 20e congres van 1961 valt op, dat het aantal deelnemers sterk steeg: van 245 tot 452. Het vrouwelijk element bleef relatief daarbij ten achter: van 24 (10%) kwam het op 35 (7%).

Het leeftijd-gemiddelde der deelnemers werd nu niet genoemd. Hoogstwaarschijnlijk werd de gemiddelde leeftijd van de deelnemers aan het vorige congres, 40 jaar, thans overtroffen.

Het aantal van 246 bij een vakorganisatie aangesloten deelnemers of 54,4% van het totale aantal gedelegeerden, is naar verhouding belangrijk lager dan het overeenkomstige cijfer van het 20ste Congres. Het bedroeg toen 174 = 71% van het totaal ad 245 deelnemers.

Van toename, ook relatief, is sprake bij de gemiddelde duur van het partijlidmaatschap der gedelegeerden. Weliswaar zijn de op de Congressen verstrekte overzichten niet geheel vergelijkbaar, doch de volgende getallen zijn toch wel sprekend:

1961 : van de 245 deelnemers 59 (=24%) lid van vóór 1949;

1964 : van de 452 deelnemers 265(=58%) lid van vóór 1950;

onder welke 265 "oudere" leden er 108 (=24%) reeds vóór 1940 tot de partij toetraden.

De enquête met betrekking tot de kader-organen toonde een afnemende belangstelling daarvoor. Van de deelnemers aan het vorig congres was 90% geabonneerd op "Politiek en Cultuur" en 60% op "Vraagstukken van Vrede en Socialisme". Deze percentages waren op het 21e Congres resp. 68% en 42%.

DE DISCUSSIEGRONDSLAG VOOR HET 21ste CONGRES VAN DE CPN (verkort)1. Hereniging van Nederlandse arbeidersbeweging, een historische taak

De CPN heeft op de partijconferentie van december 1962 de vorming van een gezamenlijke parlementaire oppositie en de eenheid van vakbeweging in het NVV als uitgangspunten genomen voor het streven naar machtsvorming van de arbeidersbeweging. Het doel dat zij daarmee beoogde was de verovering van een parlementaire meerderheid voor een regering van de arbeidersbeweging ter verwezenlijking van de voornaamste punten, welke de CPN, PvdA en PSP gemeen hebben in hun verkiezingsprogramma's. De CPN acht het onder de huidige omstandigheden ook mogelijk en wenselijk rooms-katholieke en protestants-christelijke kringen te winnen voor een coalitie waarop een regering van de arbeidersbeweging kan steunen. Om te komen tot een gemeenschappelijk optreden van de gehele arbeidersbeweging tegen de regering-Marijnen, alsook tot een gemeenschappelijk optreden op gemeentelijk gebied en in de provincies, stelt de CPN zich voor, een brede gedachtenwisseling te voeren met bovengenoemde partijen en kringen, van persoon tot persoon, tussen plaatselijke afdelingen en tussen partijbesturen.

Een hindernis op de weg naar gemeenschappelijk optreden is het door de rechtse elementen gevoede wantrouwen tegen de communisten. Veel van dit wantrouwen kan worden overwonnen door een juist optreden van de communisten in de strijd voor de belangen van de werkende bevolking. In deze strijd gaat de CPN ervan uit, dat onder de huidige verhoudingen met vrucht voor dezelfde eisen kan worden opgetreden en dat, ofschoon nog gescheiden wordt gemarcheerd, de reactie gemeenschappelijk kan worden verslagen.

Hierdoor wordt ook een verder perspectief geopend. Dat is de geleidelijke vermindering en uiteindelijke opheffing van de scheiding in de arbeidersbeweging.

Onder de nieuwe verhoudingen van het huidige tijdvak is de hereniging van de Nederlandse arbeidersbeweging een historische taak. Zij vereist naast gemeenschappelijke strijd, een grondige en scheppende discussie en uitwerking van de theoretische vraagstukken van het socialisme en de democratie in deze tijd, getoetst aan de ervaringen van de gehele arbeidersbeweging.

Het kardinale vraagstuk, waarvoor de mensheid wordt geplaatst, is het verhinderen van een wereld-atoomoorlog.

Het gaat er thans om dat tussen socialisten en communisten overeenstemming wordt bereikt over de theoretische beoordeling van dit vraagstuk en over de weg tot het verwezenlijken van een Nederlandse bijdrage tot coëxistentie en wereldvrede.

Als deze overeenstemming zal zijn tot stand gekomen, zal de voornaamste hindernis zijn overwonnen die de hereniging van communisten en socialisten in de weg staat.

2. Actie voor direct uitvoerbare eisen

Reeds meermalen heeft de CPN in de besluiten van haar congressen de programmapunten betreffende de toekomstige ontwikkeling van ons land geformuleerd. De partij handhaaft deze program-punten, die op langere termijn in de loop van de strijd tegen de monopolistische reactie kunnen worden verwezenlijkt. Zij kan zich daartoe evenwel niet beperken.

Zij zal in zo groot mogelijke samenwerking met anderen voor praktische verbeteringen moeten optreden, die reeds onder de huidige omstandigheden kunnen worden afgedwongen.

Zeer forse loonsverhogingen die tot een stijging van het levenspeil leiden moeten worden afgedwongen, zo nodig door een nog veel bredere stakingsbeweging dan in de afgelopen herfst.

De opheffing van de gemeente-classificatie zal een stimulans zijn voor algehele verbetering van de positie van het overheidspersoneel. De CPN treedt onvoorwaardelijk op voor lonende prijzen voor de landbouwers en zal aan de actie hiervoor deelnemen. De CPN zal ieder initiatief van wie dan ook ondersteunen, dat kan leiden tot de opheffing van de woningnood.

Met betrekking tot de televisie is het partijbestuur van mening, dat het tweede TV-net zo snel mogelijk volledig in gebruik dient te worden genomen. De boycot van de CPN voor radio en televisie dient te worden opgeheven. In overeenstemming met de economische en politieke belangen van het land neemt de drang toe om naar alle zijden betrekkingen te onderhouden. Een neutraliteitspolitiek zou daartoe de beste voorwaarden scheppen.

3. Versterking van de partij als inspirerende kracht in de strijd

In de periode sinds het 20ste congres heeft de CPN een gunstige ontwikkeling doorgemaakt.

Zij consolideerde haar positie in drie verkiezingen, waarin o.a. de rechtse scheurmakersgroep De Brug definitief werd verslagen. Het ledental steeg, de belangstelling voor de partij, haar lectuur en sprekers en de aan haar door de tegenstanders bestede aandacht namen toe. In de loonbeweging gaan, naar algemeen wordt erkend, de communisten vooraan. Niettemin is er nog steeds een stagnatie in de toename van het aantal abonnees op "De Waarheid"; de colportage is teruggelopen; de ledenwinst is nog te gering; het organisatieleven is onbevredigend.

De nieuwe oriëntering die aan het congres wordt voorgelegd, vereist soepelheid en doortastendheid, naast beginselvastheid bij het uitwerken van de praktische werkzaamheid van de partij. Zij vereist daarom een partijleiding, landelijk en plaatselijk, en een vertegenwoordiging in de openbare lichamen, die groot gezag en vertrouwen geniet, zowel buiten als binnen de partij.

De huidige partijleiding is in hoofdzaak gevormd in de strijd tegen de rechtse scheurmakers van "De Brug".

Thans geldt het een partijleiding te formeren in de strijd voor de nieuwe oriëntering, die de bekwaamheid en de overtuiging bezit om deze zonder aarzeling te verwezenlijken en over mensen beschikt, die steunen op gezag, verworven in langdurige partij-activiteit en in de beproeving van de strijd. Vaak is de neiging aanwezig om bij de kaderkeuze uit te gaan van lichamelijke geschiktheid voor de dagelijkse werkzaamheden of voor het werk in de openbare lichamen. Daarbij treedt de tendens op om, met negering van oude, beproefde kaders, steeds maar nieuwe kaders naar voren te schuiven, waarmee veelal partijgenoten van jeugdige leeftijd worden bedoeld. Dit moet worden afgewezen.

4. Betrekkingen met andere communistische partijen

De CPN is solidair met de vredespolitiek van de socialistische staten, voor zover die steunt op de Verklaringen van 1957 en 1960 van de conferenties van communistische partijen.

Dit is o.a. neergelegd in de verklaring van pgt. De Groot, die door de partijbestuurszitting op 18 juli 1963 is goedgekeurd en door de gehele partij enthousiast werd begroet.

Het 21ste partijcongres zal deze gedachten nog verder moeten vastleggen, vooral voor wat betreft de verhouding van de CPN tot de andere communistische partijen in de wereld. Daarbij dient de autonomie van de partij t.o.v. de internationale communistische beweging onderstreept te worden. Elke vorm van inbreuk hierop, van inmenging of bevoog-

ding, of zelfs de schijn daarvan, moet worden vermeden.

De CPN wenst met alle communistische partijen - zonder uitzondering - die bovenstaande voorwaarden aanvaarden, samen te werken in de strijd voor de vrede en in de theoretische discussie. Zij verklaart zich bereid op deze grondslag ook kameraadschappelijke contacten met de Joegoslavische Communistenbond aan te knopen.

Inzake de geschillen in de communistische wereldbeweging handhaaft de CPN haar reeds ingenomen standpunt. Zij wijst de algemene lijn van de Chinese Communistische Partij en alle pogingen tot fractievorming of inmenging in communistische partijen van buiten of van binnen uit af.

In de internationale theoretische discussie mogen uitsluitend de juistheid van de argumenten en de resultaten van de op grond daarvan gevoerde politiek de doorslag geven.

Een zorgvuldig voorbereide en op het meest geschikte ogenblik gehouden conferentie van alle partijen zou zich de versterking van de eenheid van actie van alle communisten op de grondslag van de verklaringen van 1957 en 1960 ten doel moeten stellen en tevens het normaliseren van de discussie en de meningenstrijd, zodanig dat zij deze versterking bevordert.

De CPN zal met de communistische partijen van alle landen de gedachtenwisseling voortzetten met het doel bij te dragen tot hun eenheid van actie en ter verdediging van de scheppende theorie van het marxisme-leninisme.

PARTIJBESTUUR

gekozen 29 maart 1964.

Naam:	Woonplaats:	Geb.datum:	Functies ** in en t.b.v. de CPN:
a. Leden:			
1. BAKKER, Marcus	Zaandam	██████-1923	Lid DB-CPN, lid Tweede Kamer (fractievoorzitter).
2. BARUCH, Siegfried	Amsterdam	██████-1905	Lid DB-CPN, (Hoofd-)redacteur "Politiek en Cultuur".
3. BOER, Jan de	Noordwolde	██████-1918	Politiek-secr.district Friesland.
4. BORST, Cornelis	Amsterdam	██████-1891	Oud-lid Tweede Kamer (landbouwzaken).
5. CLERX, Hendrik	Amsterdam	██████-1927	Lid DB-CPN (secr. voor bedrijfswerk).
6. DRAGSTRA, Frits	Heerlerheide	██████-1927	Politiek secr. district Limburg.
7. DIJK-STOL, Alida van	Amsterdam	██████-1918	Bestuurslid district Amsterdam.
* 8. GEERLIGS, Johan	Amsterdam	██████-1913	Directeur "De Waarheid", lid landelijke werfleiding "De Waarheid".
9. GROENENDIJK, Simon	Rotterdam	██████-1905	DB-lid district Rotterdam lid Provinciale Staten Zuidholland.
10. GROOT, Saul de	Amsterdam	██████-1899	Voorzitter Partijbestuur, lid DB-CPN, lid Tweede Kamer.
11. HARINGA, Cornelis	Amsterdam	██████-1907	DB-lid district Amsterdam
12. HARTOG, Wessel	Koog aan de Zaan	██████-1911	Lid DB-CPN, voorzitter "Centrum", lid Provinciale Staten Noordholland
13. HARTSKEERL, Willem	Rotterdam	██████-1920	DB-lid district Rotterdam.
14. HOEKSTRA, Hendrik J.	Amsterdam	██████-1924	Lid DB-CPN (secr.), lid Tweede Kamer.
15. HOORN, Gerrit	Velsen	██████-1915	Politiek secr. district Kennemerland.
16. JAGER, Tjalle	Amsterdam	██████-1914	Lid DB-CPN, lid Tweede Kamer.
17. KREMER, Willem	Emmen	██████-1918	Politiek secr. district Drenthe.
18. MAAS, Gerardus	Amsterdam	██████-1913	Bestuurslid district Amsterdam, voorzitter Ned. Vredesraad, lid Provinciale Staten Noordholland.
19. MALIEPAARD, Jan	Rotterdam	██████-1924	Lid landelijke werfleiding "De Waarheid", DB-lid district Rotterdam.
(*) 20. MEIS, Frederik	Groningen	██████-1921	Lid Provinciale Staten Groningen, "Centrum"-bestuurder.

Naam:	Woonplaats:	Geb.datum:	Functies ** in en t.b.v. de CPN:
21. MEIJER, Cornelis	Sneek	1914	Lid landelijke werfleiding "De Waarheid", bestuurslid district Friesland.
* 22. MEIJER, Maurits	Amsterdam	1908	Partij-instructeur, tot voor kort: "Centrum"-functionaris.
23. MULDER, Casper	Vlissingen	1921	Politiek-secr. district Zeeland.
24. OMMEREN-AVERINK, Hanna J. van	Haarlem	1913	Lid Eerste Kamer, alg.-secretaresse Ned. Vrouwenbew.
25. OOSTERUM, Gerardus van	Rotterdam	1913	Politiek-secr. district Rotterdam.
26. SCHIP, Willem F.H. van het	Amsterdam	1918	Voorz. landelijke werfleiding "De Waarheid", bestuurslid district Amsterdam.
* 27. SMITS, Klazinus	Amsterdam	1923	DB-lid district Amsterdam.
28. STUIVENBERG, Teunis	Enschede	1916	Politiek-secr. district Twente.
29. TEEUWEN, Hendricus	Haarlem	1904	DB-lid district Kennemerland.
30. TURNHOUT, Lambertus J.H.M. van	Amsterdam	1918	Redacteur "De Waarheid".
31. VERHEIJ, Arie A.	Amsterdam	1917	Lid DB-CPN (Instructeur CPN-gemeenteraadswerk).
32. VOS-KRUL, Heiltje de	Rotterdam	1919	Bestuurslid district Rotterdam, voorzitter Ned. Vrouwenbew.
* 33. VRIES, Gerrit de	Andijk	1903	Bestuurslid district Noordholland-Noord, lid Provinciale Staten Noordholland.
34. VRIES, Theunis U. de	Amsterdam	1907	Oud-voorz. Vereniging "Nederland-USSR".
35. WOLFF, Jacob	Haarlem	1923	Lid DB-CPN (adm.secr.), algemeen-penningmeester CPN.
36. WOLFF, Johan F.	Amsterdam	1927	Lid DB-CPN, hoofdredacteur "De Waarheid".
(*) 37. IJMKERS, Cornelis A.	's-Gravenhage	1924	Politiek-secr. district Den Haag.
b. <u>Plaatsvervangende leden:</u>			
* 1. AARTS, Franciscus P.M.	Noord-Scharweude	1920	Agrarisch medewerker CPN-secretariaat.
* 2. ESCH, Johannes H.W. van	Eindhoven	1931	Politiek secr. district Brabant.
(*) 3. NIEMEIJER, Hindrik M.	Groningen	1926	Politiek secr. district Groningen, lid Provinciale Staten, Groningen.

Naam:	Woonplaats:	Geb.datum:	Functies ** in en t.b.v. de CPN:
* 4. SCHREUDERS, Bernardus J.	Utrecht	██████-1919	Politiek-secr. district Utrecht.
* 5. WALRAVEN, Roelof J.	Amsterdam	██████-1930	Bestuurslid district Amsterdam, lid Hoofdbestuur ANJV.

NIET-HERKOZEN PARTIJBESTUURDERS

(*) 1. DIAZ BAUSTE, Francisco alias Frans BRANDSE	Rotterdam	██████-1917	Bestuurslid district Rotterdam.
2. HAKS, Marinus J.	Amsterdam	██████-1927	Lid DB-CPN, Politiek-secr. district Amsterdam.
3. HESSELMAN, Johannes G.	Zaandam	██████-1921	DB-lid district Zaanstreek.
4. SCHMIDT, Bartholomeus	Amsterdam	██████-1930	Redacteur "De Waarheid".
5. STEK, Koert	Beerta	██████-1926	Bestuurslid district Groningen.
6. VERRIPS, Gerrit J.	Amsterdam	██████-1928	Redacteur "De Waarheid".

* Maakte geen deel uit van het afgetreden Partijbestuur.

(*) Was plaatsvervangend lid in het afgetreden Partijbestuur.

** De aanduiding "Lid DB-CPN" betreft de functie in het afgetreden Partijbestuur. (Functieverdeling nieuwe Partijbestuur nog niet bekend.)

Buitenlandse afgevaardigdenBelgië

- Josef Theodor TURF, geb. 12-3-1932 te Mechelen; lid van het Centraal Comité van de Belgische CP.
- Frans FRISON, geb. 20-10-1921 te Mechelen; lid van het Centraal Comité van de Belgische CP werd vergezeld door zijn echtgenote.

Bulgarije

- Grigor STOITCHKOV, geb. 2-2-1926 te Gorna Malina; lid van het Centraal Comité van de Bulgaarse CP en parlamentslid.

Denemarken

- Poul H. EMANUEL, geb. 30-8-28 te Haje Tastrup; lid van het Politiek Bureau van de Deense CP.

Finland

- Anna Liisa HYVONEN, geb. 29-7-1926; lid van het Centraal Comité van de Finse CP; leidster van de cultureel politieke afdeling.

Frankrijk

- Georges FRISCHMANN, geb. 5-8-1919 te Parijs; lid van het politiek Bureau van de Franse CP.
- Jean GARCIA, geb. 5-6-25 te Marseille; medewerker van de afdeling buitenland van het Centraal Comité van de Franse CP.

Hongarije

- Istvan KOSSA, geb. 31-3-1904 te Balatonlelle; lid Centraal Comité Hongaarse Socialistische Arbeiders Partij - oud-minister van Verkeer en Posterijen.
- Tamas SARBO, geb. 9-2-1929 te Budapest; ingenieur Hongaarse spoorwegen - als tolk.

Italië

- Carlo GALLUZI, geb. 2-12-1919; lid van het politiek bureau van de Italiaanse CP en parlamentslid - werd vergezeld door Adrian BARRITTI FOLLI, geb. 12-2-48 te Florence.

Noorwegen

- Jörgen Herman VOGT, geb. 23-9-1900 te Oslo; waarnemend politiek secretaris van de Noorse CP.

Oostduitsland

- Robert LEHMANN, geb. 23-11-1910 te Hannover; lid van het Centraal Comité van de Socialistische Einheitspartei Deutschland en parlamentslid.

Westduitsland

- een afgevaardigde. Zijn naam is niet bekend geworden.

Tsjecho Slowakije

- Miloslav JANDIK, geb. 3-8-1919 te Pilsen; journalist.
- Oldrich SVESTKA, geb. 24-3-1922 te Cukmantl; lid van het Centraal Comité van de Tsjechische CP.
- Vaclav SLAVIK, geb. 17-9-1920 te Praag; redacteur van het blad "Vraagstukken van Vrede en Socialisme".

Sovjet Unie

- A.M. RUMYANTSEV, geb. 16-2-1905; lid van het Centraal Comité van de CPSU en hoofdredacteur van het blad "Vraagstukken van Vrede en Socialisme".

- A.S. BELYAKOV, geb. 12-3-1917; plaatsvervangend hoofd van een afdeling van het Centraal Comité van de CPSU.
- P.A. NAUMOV, geb. 7-7-1919; journalist.
- V.N. NEKRASOV, geb. 19-1-1924; redacteur "Prawda" voor Europa.
- I.P. PEREVALOV, geb. 5-5-1914; medewerker persagentschap TASS - als tolk.

P.M.

P.N. DEMICHEV, geb. 2-1-1918, secretaris van de CPSU en leider van de delegatie was door ziekte verhinderd over te komen.

Schriftelijke begroetingen

Van de communistische partijen uit de volgende landen zijn schriftelijke begroetingen bij gelegenheid van het congres ontvangen: Albanië, Australië, Canada, China, Cuba, Cyprus, Oostduitsland, Westduitsland, Griekenland, Groot-Brittannië, Indonesië, Israël, Korea, Luxemburg, Marokko, Mongolië, Nieuw Zeeland, Oostenrijk, Polen, Roemenië, San Marino, Spanje, Uruguay, Verenigde Staten, Zweden, Zwitserland en Joëgoslavië.

Leden der congres-commissies

P = presidium

K = kandidatenbesprekingscommissie

S = stembelcommissie

M = mandatencommissie

RI = resolutiecommissie I, betreffende de congres-stellingen

RII = resolutiecommissie II, betreffende internationale verhoudingen

(Omtrent sommige leden bestaat enige twijfel. Dit is met * aangegeven)

<u>Naam</u>	<u>Woonplaats</u>	<u>Geboortedatum</u>	<u>Commissie</u>	
AARTS, Franciscus P.M.	Noord-Scharwoude	1890 .1920	P	
BAKKER, Marcus	Zaandam	1895 .1923	P	RII
BLOM, Gerrit	Amsterdam	1898 .1909	P*	S
BOER, Jan de	Noordwolde	1892 .1918		S
BOO, Berend J. de	Amsterdam	1899 .1934		S
BOSHART, Maurits	Rotterdam	1898 .1905	P	
DILLEN, Carel F.W. van	Amsterdam	1897 .1917	P	
DIJK-STOL, Alida van	Amsterdam	1899 .1918	P	M*
GEERLIGS, Johan	Amsterdam	1899 .1913		K S
GEMST, Petrus F. van	Amsterdam	1899 .1927	P*	
GRIFFIOEN, verm.i.a. Cornelis	Amsterdam	1899 .1908		S
GROOT, Saul de	Amsterdam	1899 .1899	P	RII
HAKS, Marinus J.	Amsterdam	1899 .1927	P	
HARINGA, Cornelis	Amsterdam	1899 .1907		K
HARTOG, Wessel	Koog a/d Zaan	1899 .1911		RII
HARTSKEERL, Willem	Rotterdam	1899 .1920	P*	
HELMERS, Hendrik	Amsterdam	1899 .1916		K M
HOEKSTRA, Hendrik J.	Amsterdam	1899 .1924	P	
HOORN, Gerrit	Velsen	1899 .1915	P	
JAGER, Tjalle	Amsterdam	1899 .1914		K
KLEIJN, Jacques	Amsterdam	1899 .1926		S
KOOLWIJK, Willem H.	Hilversum	1899 .1908	P	
KONING, Hendrik F.	Zutphen	1899 .1917	P*	
KORLAAR, Andries A.	Amsterdam	1899 .1909	P	
KUIPER, Pieter	Wormerveer	1899 .1892		K
KORPER, Simon	Amsterdam	1899 .1907	P	

Naam	Woonplaats	Geboortedatum	Commissie	
LANGEDIJK, Johannes	Amsterdam	██████.1911		M*
MEIS, Frederik	Groningen	██████.1921		M
NIEMEIJER, Hindrik W.	Groningen	██████.1926	P	
NIEUWENHUIJSE, Wilhel- mus J.A.	Krommenie	██████.1938		K
OMMEREN-AVERINK, Hanna J.van	Haarlem	██████.1913		K
PELS, Jan	Krommenie	██████.1909	P	
POEL, Johannes F.H. van der	Amsterdam	██████.1933		S
SCHIP, Willem F.H. van het	Amsterdam	██████.1918	P	RI
SMITS, Klazinus	Amsterdam	██████.1923		S
SPAA, Marinus van der	Amersfoort	██████.1906		K
STUIVENBERG, Teunis	Enschede	██████.1916	P	
TURNHOUT, Lambertus J.H.M.van	Amsterdam	25 ██████.1918		RI
VOS-KRUL, Heiltje de	Rotterdam	██████.1919	P	
WAGENER-de CLOE, Cor- nelia	Amsterdam	██████.1917		M
WALRAVEN, Roelof J.	Amsterdam	██████.1930	P	
WOLFF, Jacob	Haarlem	██████.1923		RII*
WOLFF, Johan F.	Amsterdam	██████.1927	P	RII*
WOLFF-BULTJE, Trijntje R.	Amsterdam	██████.1928	P*	
IJMKERS, Cornelis A.	's-Gravenhage	██████.1924	P	
ZEILEMAKER, Frans C.	Alkmaar	██████.1915		K

RESOLUTIES

Met algemene stemmen heeft het 21ste partijcongres een resolutie aangenomen over de nieuwe oriëntering van de partij, alsmede een resolutie over de voorbereiding van een internationale conferentie van communistische partijen. De tekst van de resoluties volgt hieronder.

1. Over de nieuwe oriëntering

Het 21ste Congres van de CPN heeft de nieuwe oriëntering, zoals deze is neergelegd in de discussiegrondslag en nader is uiteengezet in de congres-redevoeringen van Paul de Groot en Henk Hoekstra, met warme instemming begroet en besluit deze goed te keuren. Het roept de gehele partij op alle werkzaamheden ter uitvoering ervan met kracht, met ondernemingsgeest en élan ter hand te nemen.

Het 21ste Congres besluit, dat de partij zich nog actiever zal inzetten voor de belangen van de brede lagen der bevolking, voor het verwezenlijken van de eenheid van socialisten en communisten, voor versterking van de loonstrijd, voor vrede en democratie. Na de wending in de vakbewegingspolitiek van de partij, waardoor belangrijke successen voor de eenheid en voor de belangen van de werkers behaald zijn, is nu in het bijzonder een wending nodig in de gemeentepolitiek van de partij, zoals deze in de redevoeringen van Paul de Groot en Henk Hoekstra is aangegeven. Voor de belangenbehartiging van brede lagen der bevolking en voor het verzamelen van alle anti-monopolistische krachten is dit van groot gewicht.

Het gaat er thans om alle krachten te verenigen in de strijd tegen de rechtse regering-Marijnen. Er is een nieuwe meerderheid in het land en in de Tweede Kamer nodig, die de regering-Marijnen kan vervangen door een regering van de arbeidersbeweging op brede, progressieve basis.

Het Congres wekt alle partijgenoten, alle afdelingen, alle besturen van de partij op om nieuwe initiatieven te nemen en acties - in het belang van de eenheid, voor de vrede, de democratie en de belangen van de bevolking - tot ontwikkeling te brengen.

Daarvoor is ook nodig, dat in de afdelingen een intensief partijleven tot ontplooiing komt en dat de partij-afdelingen zich ernstig en diepgaand bezig houden met de problemen van de bevolking.

Voor alles komt het er nu op aan naar buiten te treden - de perspectieven, die onze partij aangeeft, te maken tot een bron van inspiratie voor het optreden van alle werkers van hoofd en hand.

Hierbij hebben onze propaganda en onze krant "De Waarheid" een belangrijke rol te vervullen. Het zal nodig zijn het propagandistische werk van de partij te vernieuwen - vooral ook door plaatselijke initiatieven op dit gebied. De inhoud van onze krant zal in overeenstemming gebracht moeten worden met de nieuwe taken, met de mogelijkheid en de noodzaak om vele nieuwe lezers, onder brede lagen van de bevolking, te winnen. De werving van nieuwe lezers moet met energie en volharding worden aangepakt.

De nieuwe oriëntering geeft grote perspectieven voor het versterken van de partij. Deze versterking is onontbeerlijk om de grote taak, waarvoor de partij in deze tijd gesteld wordt, tot uitvoering te kunnen brengen. Het 21ste Congres besluit daarom tot het voeren van een stelselmatige campagne ter versterking van de partij, die gericht moet zijn op het winnen van vele nieuwe leden, het oprichten van nieuwe partij-afdelingen en het bijeen brengen van veel geld voor een versterkte propaganda.

2. Over de voorbereiding van een internationale conferentie van communistische partijen

Het 21ste Congres van de Communistische Partij van Nederland is, gehoord de hiertoe ingestelde commissie, van mening, dat binnen afzienbare tijd een internationale conferentie van alle communistische partijen zal plaats vinden. Het Congres stelt zich van deze conferentie voor, dat zij zal leiden tot:

ten eerste - het versterken van de eenheid van actie;

ten tweede - het normaliseren van de discussie, opdat zij zo gevoerd zal worden dat ze deze versterking bevordert.

Het Congres acht het noodzakelijk, dat deze conferentie van alle communistische partijen goed en zorgvuldig wordt voorbereid.

Daartoe doet het Congres het voorstel een internationale redactie-commissie te vormen ter voorbereiding van een ontwerp-verklaring. Deze redactie-commissie moet uit een aantal bekwame krachten zijn samengesteld, ongeacht tot welke partijen zij behoren. Zij zal een consultatie met alle partijen moeten doorvoeren, zodat elke partij haar deel kan bijdragen tot het eind-program.

Het Congres van de CPN is van mening, dat de internationale conferentie, na zulk een zorgvuldige voorbereiding het beste gehouden zou kunnen worden in b.v. Boekarest of Warschau.

Voor het slagen van de conferentie is het vereist, dat de gelijkwaardigheid van alle partijen, zonder enige bevoogding of inmenging strikt in acht wordt genomen. Het Congres spreekt als zijn vaste overtuiging uit, dat de internationale conferentie zal leiden tot een versterking van de internationale communistische beweging en verdere successen in de strijd tegen het imperialisme, voor vrede en socialisme.